

Tanssin Tiedotuskeskus ry:n lausunto eduskunnan valtiovarainvaliokunnan sivistys- ja tiedejaostolle hallituksen esityksestä valtion talousarvioksi vuodelle 2015 (HE 131/2014 vp)

Tanssitaide on positiivisesta kehityksestä huolimatta aliresursoitu suhteessa sen potentiaaliin positiivisten yhteiskunnallisten vaikutusten, henkisen, fyysisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin kasvattajana. Monet tunnusluvut osoittavat, että tanssitaiteen rahoitus on vähäisempää ja infrastruktuuri ohuempi kuin monilla muilla taiteenaloilla. Tämä tulisi ottaa huomioon talousarviota valmisteltaessa, sekä leikkauksia kohdentaessa että uusista rahoitusmuodoista päätettäessä.

Työllisyyden edistäminen on keskeisessä roolissa hallituksen talousarvioesityksessä vuodelle 2015 myös tanssitaidetta koskevissa budjettikohdissa. Tanssitaiteen tuotanto- ja esitystoiminta on työvoimavaltaista: noin 2/3 tanssitoimijoiden menoista on henkilöstökuluja. Seuraavassa tarkastellaan talousarvioesitystä erityisesti työllisyysnäkökulmasta.

1. Tanssitaiteen edistämisen määräraha

Taiteen edistämiskeskuksen jakamaan vapaan kentän toimintaan tarkoitettuun tanssitaiteen edistämisen määrärahaan (1 490 000 euroa vuonna 2014) on yhdistetty tanssin aluekeskusten rahoitus (920 000 euroa vuonna 2014). Vuodelle 2015 esitetään yhteensä 2 400 000 euron määrärahaa, joka on 10 000 vähemmän kuin vuonna 2014.

Sekä aluekeskusrahoitus että vapaan kentän muu rahoitus kohdistuvat ennen kaikkea työvoimakustannuksiin. Talousarvioesityksessä on esitetty työllisyysperusteista harkinnanvaraista määrärahaa vapaan kentän ryhmille. Tämä määräraha voitaisiin kohdentaa ryhmille ilman erillishakua, osana niiden harkinnanvaraista toiminta-avustusta.¹

Esitetään, että yhteenlaskettu määräraha nostetaan 2 500 000 euroon.

2. Tanssin talo ja kiertuetoiminnan kehittäminen

Työllisyyttä tanssin alalla edistettäisiin merkittävästi kiertuejärjestelmää kehittämällä. Vuonna 2014 Tanssin talo ry toteutti Suomen Teatterit ry:n ja tanssin aluekeskusverkoston kanssa onnistuneen pilottikiertueen. Taiteilijoiden työllistymistä ja tanssin alueellista saatavuutta edistävää toimintaa on syytä jatkaa.

Esitetään, että Tanssin talo ry:lle osoitetaan 150 000 euron toimintamääräraha, ensisijaisesti kiertuetoiminnan kehittämiseen ja toteuttamiseen.

3. Valtionosuusrahoituksen leikkauksen vaikutukset

Talousarvioesityksen keskeisiä kohtia taiderahoituksessa on valtionosuusrahoitukseen liittyvän henkilötyövuoden hinnan alentaminen. Tämä tarkoittaa juustohöylällä tehtävää 2,7 %:n leikkausta vos-rahoituksen piirissä olevien valtionrahoituksesta. Leikkaus koettelee erityisesti pieniä toimijoita eli kaikkia vos-järjestelmään kuuluvia tanssiryhmiä ja -tuotantokeskuksia.

---

¹ Vuonna 2014 tukea sai 18 ryhmää ja keskimääräinen tuki oli 60 000 euroa.

Niiden toiminnan ja rahoituksen erityispiirteet sekä toimijoiden kokonaistilanne tulisi huomioida leikkauksia tehtäessä ja harkinnanvaraisia avustuksia myönnettäessä.

Suhteessa toimijoiden kokoon henkilötyövuosivaje on useilla tanssitoimijoilla huomattavan suuri, pahimmillaan 25 % toteutuneisiin henkilötyövuosiin suhteutettuna. Toinen tanssille tyypillinen piirre on kuntarahoitusosuuden pienuus, joka tekee alasta erityisen haavoittuvan. Tanssitoimijoiden kuntarahoitus vuonna 2013 oli 13 % kokonaistuloista, kun puheteattereilla kuntien rahoitusosuus oli 34 %. Valtion ja kuntien yhteenlaskettu rahoitusosuus oli tanssilla 58 % kokonaistuloista, kun puheteattereilla julkinen rahoitus kattoi 70 % toiminnasta.

Valtiontalouden tasapainottamisen vaatimat säästötoimet olisikin syytä kohdistaa henkilötyövuosiltaan suurimpiin toimijoihin. Niiden toiminta on julkisen rahoitusosuuden kautta pieniä tanssitoimijoita turvatumpaa, jonka lisäksi suuremmissa rakenteissa on enemmän tehostamis- ja leikkausvaraa.

Vuosien 2008-2010 valtionosuusrahoituksen uudistuksesta tehdyt selvitykset osoittavat, että pienet toimijat suuntasivat lisärahoituksen selkeästi työllistämiseen, suuremmat käyttivät rahoitusta myös moniin muihin toimintoihin. Tanssitoimijat työllistävät paljon freelancereita, jotka ovat välittömän työttömyysuhan alla resursseja leikattaessa – toisin kuin kiinteässä työsuhteessa olevat.

Teattereille, orkestereille ja museoille esitetään 3,7 miljoonaa euroa työllisyysperusteisina harkinnanvaraisina avustuksina. Työllisyyttä edistävä harkinnanvarainen avustus on sinällään kannatettava.

Toimialana tanssissa on paljon kehitys- ja kasvuhakuisuutta. Vientimahdollisuuksien ja yhteisöllisen toiminnan kautta tanssiin sisältyy myös paljon työllistämispotentiaalia, joka tulisi ottaa huomioon harkinnanvaraisia avustuksia jaettaessa.

4. Kansainvälisen toiminnan rahoitus

Suomalaisella tanssilla on kysyntää maailmalla. Taiteen kansainväliseen toimintaan suunnatut määrärahat ovat vähentyneet merkittävästi viime vuosina, mikä omalta osaltaan vaikeuttaa kansainvälisesti suuntautuneiden tanssitoimijoiden tilannetta. Työllistämisen ja ansaintamahdollisuuksien näkökulmasta myös kansainvälisen toiminnan edellytykset tulisi turvata ja määrärahoja tulisi lisätä.

Helsingissä 6.11.2014

Tanssin Tiedotuskeskus ry:n puolesta

Sanna Rekola
Toiminnanjohtaja